

UPM **BIOFORE**
BEYOND FOSSILS

UPM Jämsänkosken tehdas

TURVALLISUUS- TIEDOTE 2021

Turvallisuustiedotteemme sisältää tietoa
Jämsänkosken tehtaasta ja käytännön ohjeita
mahdollisen poikkeustilanteen varalle.

UPM

Tarjoamme uusiutuvia ja vastuullisia ratkaisuja ja innovoimme tulevaisuuden vaihtoehtoja fossiilisen talouden ratkaisuihin kuudella liiketoiminta-alueella: UPM Biorefining, UPM Energy, UPM Raflatac, UPM Specialty Papers, UPM Communication Papers ja UPM Plywood.

Yhtiössämme työskentelee noin 19 000 henkilöä ja 2020 liikevaihto oli noin 8,6 miljardia euroa.

UPM:n osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

UPM Biofore – Beyond fossils. www.upm.fi

Jämsänkosken tehdas

Jämsänkosken tehdas muodostuu UPM Specialty Papers ENA Oy ja UPM Communication Papers Oy liiketoiminnoista ja tehtaalla on kolme paperikonetta. Jämsänkoskella valmistetaan päällystämätöntä aikakauslehtipaperia sekä tarra- ja pakkauspapereita. Tehtaaseen kuuluvat lisäksi kuorimo, kuumahiertäjä, vesilaitos, biologinen jätevedenpuhdistamo ja voimalaitos.

Turvallisuus ensin – kaikessa tekemisessämme

Turvallisuudesta huolehtiminen on tärkein osa tehtaan päivittäisessä toiminnassa. Sen suhteen tulee aina huomioida oma henkilöstö, urakoitsijat ja vierailijat sekä lähialueen asukkaat ilman kompromissejä.

Turvallisuuskulttuuria viedään eteenpäin turvallisuushavainnoin, -keskusteluin ja -kierroksin koko henkilöstön voimin sekä positiivisella puuttumisella ja ohjauksella. Tavoitteemme on selkeä, emme halua tapaturmia tai vaaratilanteita tapahtuvan kenellekään vaikutuspiirissämme olevalle.

Turvallinen työskentely on osa jokaisen työntekijän ammattitaitoa. Kukin toiminto vastaa oman alueensa turvallisuudesta. Tehtaiden suojelutiimin toiminta kattaa asiantuntijatehtävät työterveyden, työturvallisuuden, tehdasvartiointin, palo- ja pelastustoiminnan sekä vaarallisten aineiden torjunta- valmiuden osalta. Tehtaalla on laadittu toimintaohjeet poikkeustilanteita varten. Myös poikkeustilan- teiden harjoittelu on tärkeä osa ennakoivaa turvallisuustyötä.

Suuronnettomuuksien varalle tehtaalla on laadittu pelastus- ja sammutussuunnitelma, joka ovat myös Keski-Suomen Pelastuslaitoksen käytössä.

Tämä tiedote on osa avointa viestintää, jolla UPM haluaa kertoa lähiasukkaille tavastaan toimia yhteisen turvallisuutemme hyväksi. Tiedote jaetaan lähialueen asukkaille, minkä lisäksi se on saatavilla UPM Jämsänkosken tehtaan pääsisäkäyntien aulapalvelusta arkisin klo 7–15 sekä pelastuslaitoksen internetsivuilla osoitteessa www.keskisuomenpelastuslaitos.fi

UPM Jämsänkosken tehdas

Puh. 02041 6161

info.jamsa@upm.com

Jämsänkoski

Tiilikantie 17 / PL 35
42301 Jämsänkoski

Kari Isokääntä

Tehtaanjohtaja
Puh. 02041 66200

Pia Siirola-Kourunen

HSEQ-päällikkö
Puh. 02041 67556

Tehdasvartiointi ja hälytykset

Jämsänkosken tehdasalueen tapahtumia valvotaan UPM:n keskusvalvomosta. Valvomossa on ympärivuorokautinen miehitys. Keskusvalvomoon ohjautuvat palo- ja kaasusuojaan liittyvät automaattihälytykset. Hälytystilanteessa valvomosta otetaan välittömästi yhteyttä kyseessä olevan työpisteen henkilökuntaan ja ryhdytään tarpeellisiin toimenpiteisiin. Tilanteen mukaan tehdään tarvittavat lisähälytykset hätäkeskukseen.

Onnettomuustilanteessa keskusvalvomo saa nopeasti lähetettyä hälytysviestin tehdasalueille ennalta määrättyihin matkapuhelimiin. Tilanteen vaatiessa hälytetään lisäksi paikalle pelastuslaitos, joka antaa tarvittaessa määräyksen yleistä vaaraa ilmaisevan hälytysäänänen käytöstä tehdasalueen ulkopuolella (ks. toimintaohjeet takakannessa) sekä antaa medialle hätätiedotteen. Tällaisessa tilanteessa pelastusviranomaisen vastaa aina pelastustoiminnan johtamisesta, vaara-alueen määrittelystä ja väestön hälyttämisestä. Tehtaan henkilöstö vastaa prosessien hallinnasta, alueen eristämisestä ja tehdasalueella olevien henkilöiden varoittamisesta.

Palosuojelu

Palosuojelun tärkein tavoite on ennaltaehkäistä tulipalot tehtaalla. Palosuojelun toimintaan kuuluu sammutuslaitteistojen säännönmukaiset testaukset ja kunnossapito sekä tulityökoulutukset.

Tehtaalla on kattava paloilmoinjärjestelmä sekä laajat automaattiset sammutusjärjestelmät. Tärkein turvallisuustekijä on kuitenkin koulutettu henkilöstö, joka on palotilanteessa paikalla ensimmäisenä.

Lähes koko henkilökunta on käynyt tulityökorttikoulutuksen ja tehtaalla on runsaasti alkusammutuskalustoa. Alueella toimivilla palokunnilla on onnettomuuksien hallinnan vaatima erikoiskalusto ja -koulutus. Lisäksi Jämsänkosken VPK:lla on hyvä toimintavalmius tehdasalueille. Palokunnat harjoittelevat viikoittain..

Kemikaalisuojelu

Jämsänkosken tehdas on kemikaalilain mukaisesti laajamittaista kemikaalien teollista käsittelyä ja varastointia harjoittava tehdas. Turvallisuus- ja kemikaalivirasto TUKES valvoo, että toiminta täyttää kemikaalilain vaatimukset. Käytettävien prosessikemikaalien on täytettävä työturvallisuuden, ympäristön sekä UPM:n turvalliselle kemikaalien käytölle asettamat vaatimukset.

Kemikaaliturvallisuuden varmistaminen on osa päivittäistä toimintaa. Toiminnassa havaitut viat ja puutteet korjataan viivytyksettä. Kemikaalien varastointi- ja annostelulaitteistojen turvallisuustarkastukset tehdään käyttöpaikkakohtaisesti vuosittain. Koulutuksen saanut turvallisuusneuvonantaja suorittaa kemikaalikuljetuksiin liittyviä tarkastuksia. Kemikaalilain ja -asetusten asiantuntijana toimii tehtaan nimetty käytönvalvoja. Kemikaalien turvalliseen käsittelyyn liittyvän ohjeistuksen laatimisesta, ylläpidosta ja koulutuksesta vastaa kemikaalia käyttävä toiminto.

Palokuntalaisten kaasu- ja kemikaalionnettomuuksien torjuntavalmiuksia ja osaamista ylläpidetään säännöllisesti mm järjestämällä suuronnettomuusharjoituksia. Niiden tavoitteena on kehittää UPM:n ja Keski-Suomen Pelastuslaitoksen yhteistoimintaa.

Huolehdimme ympäristöstä

Tehtaan sijainti asutusalueiden välittömässä läheisyydessä ja vesistön varrella asettaa korkeat vaatimukset ympäristönsuojelulle. UPM:n yhtenä tavoitteena onkin hyvä naapuruus, mikä tarkoittaa esimerkiksi raskaan liikenteen, energiantuotannon ilmapäästöjen ja puhdistetun jäteveden mahdollisimman pientä vaikutusta.

Tehtaan puhdistetun jäteveden vaikutusten tarkkailun vesistön ja kalatalouden osalta tekee akreditoitu ulkopuolinen toimija. Tarkkailu toteutetaan Keski-Suomen ELY-keskuksen hyväksymän ohjelman mukaisesti yhteistyössä Jämsän Vesi liikelaitoksen kanssa. Ilmanlaaduntarkkailu tehdään yhteistyössä Jämsän kaupungin ja Jämsän Aluelämmön kanssa.

Tehtaan ympäristöriskit on arvioitu ja toimenpiteitä toteutettu estämään erityisesti poikkeustilanteet. Mahdollisista poikkeustilanteista tiedotetaan ympäristöviranomaisia välittömästi ja poikkeustilanteet käsitellään UPM:n käytänteiden mukaisesti.

Kaikki tuotannossa syntyvät jätteet ohjataan hyötykäyttöön. Vuodesta 2016 alkaen Jämsänkosken tehtaalta ei ole viety jätettä kaatopaikalle loppusijoitukseen.

Tehtaan ja voimalaitoksen ympäristöluvuissa on asetettu ympäristömelulle tavoitearvot. Tavoitearvojen seuraamiseksi ympäristömelumittaukset toteutetaan ympäristöluvien määräysten mukaisesti. Tulokset raportoidaan Keski-Suomen ELY-keskukselle. Tulosten perusteella päivitetään tarvittaessa meluvaimennussuunnitelmaa. Laitteiden melutasoille asetetaan tiukat vaatimukset jo niiden hankintavaiheessa.

Ympäristönsuojelun kehitys raportoidaan vuosittain ilmestyvässä Ympäristö- ja yhteiskuntavastuu-raportissa ja sen on ladattavissa sähköisenä osoitteessa www.upm.fi.

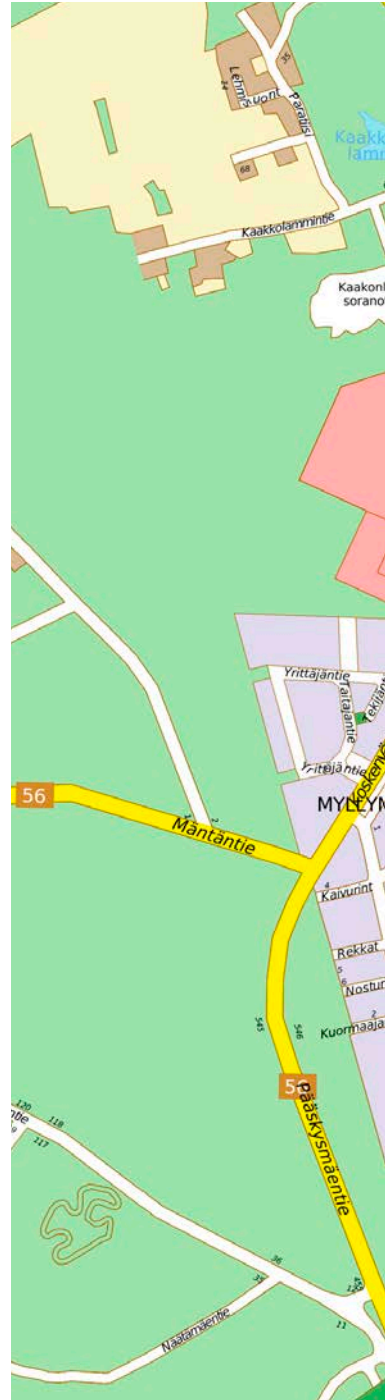
Jämsänkoski

Nestekaasun leviämialue vaaratilanteessa

Nestekaasua käytetään Jämsänkoskella paperikoneen lämpöpolttimissa sekä paperin kuivatuslaitteissa. Varastosäiliö sijaitsee tehdasalueen pohjoisosassa ns. happotornin juurella. Jämsänkosken tehtaan käyttämistä aineista ainoastaan nestekaasu voi aiheuttaa suuronnettomuusriskin. Muut aineet ja prosessikemikaalit eivät aiheuta suuronnettomuusvaaraa.

Nestekaasu on väritön, ilmaa raskaampi, erittäin herkästi syttyvä kaasu. Kaasun tunnistamiseksi siihen on lisätty hajuste. Alhaisten pitoisuuksien oireita ovat huimaus, päänsärky ja pahoinvointi. Suuret pitoisuudet aiheuttavat hengityshapen puutetta. Palava kaasu aiheuttaa palovammoja. Nestekaasuvuoto aiheuttaa aina vaaratilanteen syttymisvaaran vuoksi. Suuri nestekaasuvuoto voi syttyä jopa 200 m etäisyydeltä vuotopaikasta.

■ Nestekaasusäiliön sijainti

0 500 m 1000 m

© Jämsän kaupunki, Jämsän karttapalvelu (2020)

Kemikaalien määritelmät

Vaaralliset kemikaalit määritellään kemikaalin ominaisuuksien mukaan terveydelle vaarallisiksi, ympäristölle vaarallisiksi sekä palo- ja räjähdysvaarallisiksi kemikaaleiksi. Palo- ja räjähdysvaaralliset kemikaalit jaetaan räjähtäviin, hapettaviin, erittäin helposti syttyviin ja syttyviin kemikaaleihin.

Terveydelle vaaralliset kemikaalit jaetaan edelleen erittäin myrkyllisiin, haitallisiin, syövyttäviin, ärsyttäviin, herkistäviin, syöpää aiheuttaviin, perimää vaurioittaviin ja lisääntymiselle vaarallisiin kemikaaleihin.

Jämsänkosken tehtaalla varastoitavat vaaralliseksi luokitellut kemikaalit ovat nestekaasu, nestehappi ja vetyperoksidi.

Tietoa kemikaaleista ja kaasuista

Välittömästi myrkylliset

Välittömästi myrkylliset, iho-, silmä tai hengitystieärsytystä aiheuttavat, huumaavat, ihoherkistäjät

Syöpövaaralliset, perimää vaurioittavat, lisääntymiselle vaaralliset, elinlaurioita aiheuttavat, hengitystieherkistäjät

Räjähteet

Helposti syttyvät

Hapettavat

Syövyttävät, vakavan silmävaurion aiheuttavat

(Vesi)ympäristölle vaaralliset

Paineen alainen kaasu

Kemikaali	Luokitus (varoitusmerkit)
Nestehappi	
Nestekaasu	
Vetyperoksidi	

Kemikaalien kuljetusreitit

Nestemäiset raaka-aineet tuodaan tehtaan varastoihin maantiekuljetuksin, Jämsänkoskelle pääsääntöisesti Juokslahdentietä, Koskenväylää ja Jämsäntietä pitkin. Kuljetusreitit on ohjeistettu kuljetusyrittäjille. Vaarallisia aineita kuljettava kalusto on merkitty varoituskyltein ja tunnusnumerokilvin. Näiden perusteella pelastusviranomaiset tunnistavat kuljetettavan aineen.

Tunnisteet	Vaikutukset
Väritön ja hajuton, hieman ilmaa raskaampi kaasu. Litrasta nestemäistä happea saadaan noin 840 litraa kaasumaista happea.	Puhtaan hapen hengittäminen 4-12 tunnin ajan aiheuttaa herkille ihmisille kurkun ja rinnan ärsytystä, sekä yskää. Nestemäisen hapen kylmien höyryjen hengittäminen voi aiheuttaa paleltumia hengitysteissä. Suora kosketus nestemäiseen happeen aiheuttaa paleltumavammoja.
Nesteytettyinä kaasupulloissa tai -säiliöissä. Aineen vuotaessa nestemäisenä, kaasupisarat ja ilman tiivistyvä vesihöyry tekevät kaasupilvestä osittain näkyvän. Kaasumainen vuoto on näkymätön.	Nestekaasuvuoto sisätiloissa voi aiheuttaa suurina pitoisuuksina keskushermoston lamaantumista ja sydämen rytmihäiriöalttiutta. Roiskeet iholle voivat aiheuttaa paleltumavammoja. Palaessaan muodostaa paljon häkää.
Väritön neste. Haju lievästi kitkerä.	Haitallista nieltynä. Haitallista hengitettynä. Ärsyttää ihoa. Vaurioittaa vakavasti silmiä. Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä.

Toimintaohjeet suuronnettomuuden varalle

Jokaisen seudulla oleskelevan tulee noudattaa viranomaisen ohjeita ja määräyksiä onnettomuustilanteessa.

Väestöhälyttimet

Onnettomuustilanteessa hätäkeskus käynnistää suurtehoväestöhälyttimet, joiden kuuluuus kattaa vaara-alueen. Pelastustoimen torjuntaohjeissa on määritelty vaarallisten aiheuttamat vahinkotilanteet sekä ne rajat, joiden sisällä alue pitää eristää, ja ne rajat, joiden sisällä yleisöä pitää varoittaa.

Yleinen vaaramerkki

Pelastusviranomaisen varoittaa väestöä yleisellä vaaramerkillä, joka on yhtäjaksoinen, nouseva ja laskeva sireeniääni.

Yleiseen vaaramerkkiin liittyy aina vaaratiedote. Se luetaan kaikilla radiokanavilla ja näytetään YLE:n, MTV3:n ja Nelosen teksti-TV:n sivulla 112 sekä televisio-ohjelmissa ruudun yläreunassa juoksevana tekstinä.

Vaara ohi -merkki on jatkuva tasainen sireeniääni.

Jos olet sisällä

Pysy sisällä. Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto.

Avaa radio ja toimi annettujen ohjeiden mukaisesti. Vältä puhelimen käyttöä.

Jos tunnet kaasun hajua, hengitä kostean vaatteen läpi.

Pyri rakennuksen yläkerroksiin, mikäli mahdollista. Älä poistu alueelta ilman viranomaisen kehotusta.

Jos olet ulkona

Siirry sisälle ja toimi viereisen ohjeen mukaan. Jos et pääse sisälle, tarkista tuulen suunta. Poistu kaasun alta sivutuuleen. Tuulen suunnan erotat tehtaan höyryistä.

Pyri korkeampaan maasto-kohtaan. Ylempänä on turvallisempaa.

Jos joudut kaasupitoiseen ilmaan, liiku rauhallisesti. Suojaudu hengittämällä kostean vaatteen läpi.

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat pelastusviranomaisilta (www.pelastustoimi.fi) tiedotusvälineistä sekä YLE:n teksti-TV:n sivuilta 868 ja 112.

